

P Á N I Č A S U

Z E L E N É S I H O T Ě

OD KOSTOLIAN DRUHÝ DOM

*Od Kostolian druhý dom,
švárne dieuča býva v ňom,
keby mi ju sfeli dať,
vedeu bych im ďakúvať.*

*Najprv otcu materi,
potom sestre bratovi,
potom celej dedine,
za to dieuča v rodine.*

*MÁM JA ŽENU ŠIKOVNÚ
na všie veci richtovnú.*

*Husi mi ošklbala,
perie do hnojca dala.*

*Kávu mi navarila,
s múkou ju zatrepala.
Košeľu mi oprala,
do komína ju dala.*

*Čepiec na hlavu dala,
čo ho na svadbe mala.*

*NAJEDLA SA ČERĚŠEN, napila sa cmaru,
išla ona na tanec, obsrala si sáru,
išla ona na tanec, obsrala si sáru.*

*[: ŠUP SEM, ŠUP TAM,
nevychádzaj budz tam. :]
Javorovie kolesá a dubovie bahry,
ak ma riadne nepoorieš, ani ma nebabri.*

Dedinka spomínaná v texte piesne sú Jedľové Kostol'any. Práve v spomínanej obci a susednej Malej Lehote vznikol prvý Slovenský gajdošský festival, nakoľko v ich okolí sa udržiavali gajdošské tradície.

POHORELÁ

Kto by nepoznal pieseň Páslo dievča pávy z filmu Perinbaba? Menej je však známe, že táto melódia nie je ľudová, ale skomponovaná na ľudový motív Eugenom Suchoňom. Tu sme na dotvorenie atmosféry v úlohe perkusii použili pšenicu a kravský roh s blanou. Hoci je druhá melódia známa ako To ta Hel'pa, existuje veľmi zaujímavý názor, že bola vypožičaná z inej obce, ktorej názov oveľa lepšie rytmicky zapadá do úvodu piesne.

PIVA

[:Piva piva piva la viva,
piva piva piva la va.:]
[:Piva pi veľa,
veľa pi piva,
piva pi veľa,
veľa piva.:]

Piva la viva – nech žijú gajdy. Talianska vianočná pieseň (koleda) Piva piva, v názve ktorej slovo piva označuje severotaliansky druh gájd. Druhý dych dal tejto piesni Roman Kozák a hudobná skupina Keltieg, keď jej text pozmenili na “pi veľa piva”.

PYRAMÍDA

Pyramída je set dvoch skladieb: Homer´s reel a The Phrygian Whistle. Proú pieseň zložil autor mnohých zaujímavých melódií, írsky flautista Michael McGoldrick a druhú písťalkár TinWhistler z Malorky. My sme zmenili charakter tohto setu Zuzkiným, podomácky vyrobeným davulom.

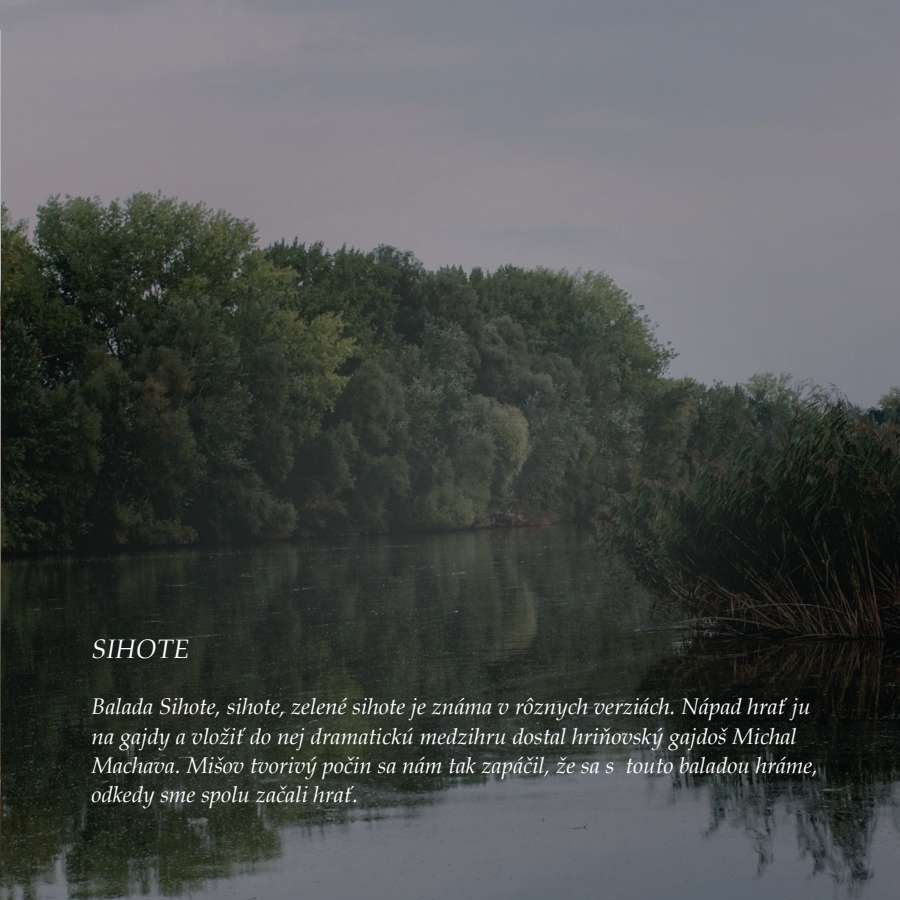
BOGURODZICA

Bogurodzica je veľmi stará pieseň, môže mať už 800 rokov. Bola to prvá poľská hymna. Poľské vojská s touto piesňou na perách kráčali napríklad do bitky pri Grunwalde. Nasledujúcu melódiu Notetska zložil anglický gajdoš Paul Martin v Poľskom lese, podľa ktorého ju aj pomenoval. Je pre nás výnimočná, pretože sa s Paulom osobne poznáme a jeho hra, ako aj osobnosť nám učarovali.

SIHOTE

Balada Sihote, sihote, zelené sihote je známa v rôznych verziách. Nápad hrať ju na gajdy a vložiť do nej dramatickú medzihru dostal hriňovský gajdoš Michal Machava. Mišov tvorivý počín sa nám tak zapáčil, že sa s touto baladou hráme, odkedy sme spolu začali hrať.

MEDVEDÍ TANEC

Nie je jasné, odkiaľ presne táto pieseň pochádza, známe je však to, že bola v stredoveku mimoriadne obľúbená a hrávala sa v mnohých krajinách v rôznych verziách. My sme sa pokúsili dochované verzie pospájať a využiť ich v jednej skladbe.

VODNÍK

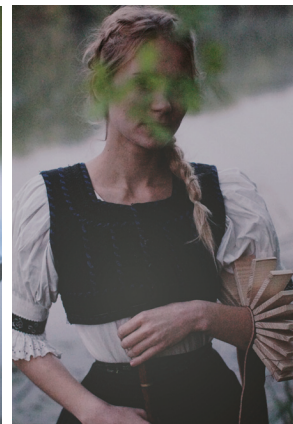
Je to náš (veľmi) voľný preklad skladby Waterman's, ktorú zložil britský hudobník Michael McGoldrick, jeden z lídrov hudby, vychádzajúcej z írkej tradície. Druhá je Night Ride To Armagh od v týchto kruhoch nemenej známeho píšfalkára Briana Finnegan.

HOPAJ ČUPAJ

*[: Ked si juhás dobrý chlap,
poď sa so mnou pasovať.:]
[:Po horniacky pò dolniacky
strateu krpce aj podovazky.:]*

*Hore hore pod hajduke,
obžrali mi vajcia muche.
Čo len muche, aj pavúke,
hopaj čupaj pod hajduke.
Čo len muche aj pavúke,
hopaj čupaj, pod hajduk.*

Rundu sme poskladali z piesní z Uhorska. Úvodná melódia je z Vietorisovho kódexu, druhá v poradí je zo zbierky Anny Szirmay – Keczerovej a tretia zo zbierky Ungarica. Túto poslednú hráme podľa štylizácie gajdošského majstra Juraja Dufeka. Melódie sme poprekladali odzemkami, obľúbenými aj v Maďarsku. Prvú spievanú slohu poznáme od FS Pónitran a druhú od legendárneho "Čalamachu", gajdoša Ľubomíra Tatarku zo Slovenskej Ľupče.

BOSORKY

Motív sa zachoval v melodiáriu Anny Szirmay – Keczerovej, avšak bez názvu. Detský folklórny súbor Kobylka s vedúcim hudby Milanom Ruskom, ktorý sa venuje aj starej hudbe, použil túto melódiu v rozprávke, v obraze s tancujúcimi bosorkami. Odvtedy jej v našich kruhoch prischol názov "Bosorky".

SIHOTE (host: Petra Karolusová)

[:Sihote, sihote, zelené sihote.:]

[:Komuže je horšie, komuže je horšie, ako tej sirote.:]

[:Sirotu ubijú, plakať jej nedajú.:]

[:Žalovala by sa, žalovala by sa, ale nemá komu.:]

[:Ej, mamička moja, vstaňte že vy hore.:]

[:Urobte poriadok, urobte poriadok, v tom sirotskom dome.:]

*Ej, dcéruška moja, čože za chybu máš,
keď mi v čiernej zemi odpočinku nedáš.*

[:Čo som urobila v mojom mladom veku.:]

[:Nesmiem sa žalúvať, nesmiem sa žalúvať, žiadnemu človeku.:]

LUKÁŠ LACKO

šalmajové gajdy (2, 5, 7, 10), gajdy z okolia Nitry (1, 3, 6, 9, 11), písťalka (8, 10), hlboká písťalka (3, 4, 7, 8,10), spev (1, 3, 9)

ZUZANA HANUSOVÁ

bodhrán (1-3, 6-11), bubon (davul) (4, 5, 7, 10), pandeireta (5), písťalka (3, 7, 10), šalmaj (5, 6, 7, 11), drumbľa (9, 10), kravský roh s blanou (2, 7), remeňový rapkáč (2), pšenica (2), činel (5)

JÁN KOSTOLÁNY

gítara (1- 11), mandolína (7), roľníčky (9)

hošť

PETRA KAROLUSOVÁ

spev a recitácia (11)

Ďakujeme všetkým za pomoc, rady, trpezlivosť, inšpiráciu a motiváciu. Fondu na podporu umenia a firme Hanus - Bylinné prípravky za finančnú podporu.

nahrané: 2016, J Studio Trnava
produkcia: Lukáš Lacko, Páni času
zvuk, mix a mastering: Milan Tököly
ilustrácie: Martin Schwarz
fotografie: Barbora Vaculová
dizajn: Zuzana Hanusová

www.panicasu.sk

For the more information
and English version please visit
www.panicasu.sk/en/cd/zelene-sihote

